№. 17

Cena numeru
200 mk.

Cena prenumeraty
w Łodzi:
Miesięcznie mk. 4000
Z przes. poczt.
Miesięcznie „ 5000
poza Łodzią egz. 220
Konto Pocztow. Kasy
Oszczęd. 60594.
Należytość pocztowa
opłacona ryczałtem.

XXVI r,
istnienia

Redakcja i Adm.
w ŁODZI
Al. Kościuszki 41.
TELEFON 28

Łódź.

ROZWÓJ

DZIENNIK POLITYCZNY SPOŁECZNY i LITERACKI

Piątek dnia 19 stycznia 1923 r.

Wewnętrzni „przyjaciele“ Polski pracują: Dolary na giełdzie 34.000 (ale nawet za 40,000 nie można kupić) Funty sterl. w 160.000 Fabrykanci nie chcą sprzedawać towarów. Banki nie dyskontują weksli.

WIADOMOSCI POLITYCZNE

Zarząd główny Zw. Lud. — Nar.

(wp) W związku ze zjazdem Rady naczelnej w dniu 14 b. m. w Warszawie, Prezydjum Zarządu Głównego Związku Lud. Nar. ukonstytuowało się jak następuje: przewodniczący: poseł dr. Stanisław Kozicki, członkowie: posłowie Jerzy Zdziechowski prof. Witold Staniszkis Juljan Szymborski, dr. Jan Załuska, red. Karol Wierczak i senator Juljusz Zdanowski.

Sprawa posła St. Strońskiego.

(wp) Na wtorkowem posiedzeniu Sejmu wpłynęło żądanie sądu w Warszawie o wydanie posła Stanisława Strońskiego, oskarżonego o nieposzanowanie władzy w jednym z artykułów przedrukowanych w „Rzeczypospolitej“. Jest to sprawa jeszcze z przesilenia wywołanego przez p. Piłsudskiego w czerwcu 1922 przez zmuszenie rządu Ponikowski — Skirmunt — Michalski do ustąpienia.

P. Piłsudski oświadczył wówczas, że nie będzie się spieszył i podpiłuje Sejm. Wiadomo jak zgubne było dla państwa to długotrwałe przesilenie. P. Stroński wystąpił wówczas przeciw tej robocie, wstrzymującej całe życie państwowe i porównał to z dawnem zrywaniem sejmów.

Przed sąd marszałkowski.

(wp) Kluby Chrz. zw. jedn. nar. zwróciły się listownie do marszałka Rataja z żądaniem pociągnięcia przed sąd marszałkowski posła Rudzińskiego (Wyz,) za użycie słów: „Jednegoście zamordowali, teraz możecie mordować dalej“ — rzuconych do wychodzących z sali posłów grup umiarkowanych podczas drugiego Zgromadzenia Narodowego.
Pos. St. Rymar (Z L N) pociągnął przed sąd marszałkowski pos. Liebermanna (soc.), który na wiecu w Przemyślu obrzucił go podżegającemi obelgami.

Witos da się przebłagać

(wp) Według zapowiedzi dzienników, poseł Witos ma cofnąć rezydencję ze stanowiska przewodniczącego klubu, którą przedłożył klubowi z powodu incydentu na wtorkowem posiedzeniu Sejmu.

PRZYGOTOWANIE DO TRAKTATÓW HANDLOWYCH. — —

(wp) W tych dniach wznowione zostaną pertraktacje w sprawie zawarcia traktatu handlowego z Węgrami. Obecnie przewidzieć nie można, kiedy traktat będzie podpisany, gdyż konferencje potrwają jeszcze czas dłuższy.

Przygotowuje się również materjał dla przyszłych konferencji w sprawie zawarcia traktów handlowych z Holandją, Brazylją i Hiszpanją

Okupacja zagłębia Ruhry

NARADY.

LONDYN, 18 (PAT) Wczoraj Bonar Law i ambasador francuski Saint Taulaire konferowali długo nad sytuacją w okręgu Ruhry.

REKWIZYCJA WĘGLA.

PARYŻ, 18.1 (AW) Według informacji pism francuskich we wtorek zarekwirowano dla Francji 5.812 tonn koksu i 567 centnarów węgla które były przeznaczone dla Niemiec.

Od dnia wczorajszego pobierane są także na rachunek Francji podatki od węgla. Właściciele kopalń ręczą swoim majątkiem za opłatę podatku który narazie pobierany jest w markach papierowych.

WŁOCHY CHCĄ WSPOŁDZIAŁAC Z FRANCJĄ.

PARYŻ, 18 (PAT) „Journal“ dowiaduje się że Włochy byłyby skłonne podjąć ściślejsze współdziałanie z Francją w sprawie zastosowanych przez nią środków przymusowych. Zdaniem dziennika Włochy mają wysłać do Koblencji kontygnens wojsk które mają zastąpić wojska amerykańskie.

FRANCUZI DOMAGAJĄ SIĘ OBJĘCIA W ADMINISTRACJF NIEMICKIEJ ŻEGLUGI POWIETRZNEJ.

BERLIN, 18 (PAT) Jak donoszą z Paryża do tutejszych dzienników, francuska opinja publiczna domaga się od rządu francuskiego, aby z tytułu zastawów objął w administrację niemiecką żeglugę powietrzną oraz przemysł lotniczy. „Echo de Paris“ ogłosiło o zbieraniu w redakcjitego dziennika podpisów pod petycję, wzywającą rząd francuski do wdrożenia akcji w tym kierunku.

EKSPLOATACJA DOMEN LESNYCH.

PARYŻ, 18 (PAT) Rządy francuski, belgijski i włoski nakazały natychmjast przystąpić do eksploatacji niemieckich domen leśnych na lewym brzegu Renu, uważając to zarządzenie jako sankcję karną za uchybienia ze strony Niemiec w zakresie dostawy drzewa.

NIEMCY BIADAJĄ!

BERLIN 19 (PAT) „Berliner Tageblatt“ pisze: Właściciele kopalń mogą znaleźć się istotnie w bardzo ciężkiem położeniu, a ile władze okupacyjne zarządza, jako sankcje karne, zakaz wywozu produkcji z zagłębia Ruhry do reszty obszarów państwa niemieckiego. Utworzenie ogólnego syndykatu węglowego na obszarze zagłębia Ruhry, zagłębia Saary i Luksemburgu, należy uważać za rzecz urzeczywistnioną.

ODEBRANIE DEBITU „BERL TAGEBLATT'OWI“

BERLIN 18 (PAT) Władze okupacyjne odebrały dziennikowi „Berliner Tageblatt debit na nowo zajętych obszarach.

ZAPOWIEDZ SEKWESTRU WAGONÓW i BERLINEK.

BERLIN 18 (PAT) Jak donoszą z Essen, ze strony wadz okupacyjnych zapowiedziano zasekwestrowanie większej ilości wagonów kolejowych oraz berlinek, znajdujących się na kanale Ren-Herze.

NIEMCY BIORĄ SIĘ NA SPOSOBY.

WIEDEN 18 (PAT) Korespondentowi „United Presse“ oświadczył Thysen przemysłowiec okręgu Ruhry, że zamierza przeprowadzić rokowania z przemysłowcami angielskimi i amerykańskimi w sprawie odsprzedania im znaczniejszej ilości akcyj kopalń firmy Thyssen Thyssen pragnie w ten sposób przysporzyć władzom okupacyjnym w Zagłębiu Ruhry nowych trudności.

PRZEMYSŁOWCY NIEMIECCY PRZED SĄDEM WOJENNYM.

PARYŻ, 18.1 (AW) „Petit Parisien“ donosi z Berlina, że 6 właścicieli kopalń z zagłębia m. in. Fryderyk Thyssen, jak również kilku przemysłowców zostanie powołanych przed sąd wojenny.

Stosunki w okupowanej prowincii

OPÓR NIEMCÓW WZRASTA. PODWYŻKA CEN. NIE BĘDĄ MIELI CZEM ZAPŁACIĆ ROBOTNIKÓW.

LONDYN 18 (PAT) Korespondent „Times'a donosi z Essen, że stosunki w zagłębiu Ruhry są teraz bardzo naprężone. Solidarny opór ze strony niemieckich przedsiębiorstw, urzędników i robotników pod wpływem poduszczeń ze strony rządu niemieckiego zdaje się stale wzrastać. Niemiecki prezydent regencji oświadczył korespondentowi, że ceny na artykuły żywnościowe wzrosły o 50 proc. z chwilą okupacji okręgu. Wreszcie prezydent regencji wyraził powątpiewanie co do możliwości uzyskania odpowiednich funduszów potrzebnych dla zapłacenia 550.000 robotników kopalnianych.

TELEFONEM Z WARSZAWY

KTO ROZSTRZYGA SPRAWY PANSTWOWE.

*) Jak podaje „Kurjer Wiecz." posłowie na Sejm, rabin Szapira i Stempel, oraz senatorowie Mendelsohn i Deutscher udali się — do największego w Małopolsce „cadyka-cudotwórcy" bełzkiego, przebywającego w Olcszczyzach, w celu omówienia z nim spraw aktualnych.

CIĄGLE TO SAMO.

*) Pan minister skarbu zwołał na piątek rano konferencję prasy z udziałem p. dyrektora P.K.K.P. w celu omówienia i wyjaśnienia sytuacji giełdowej.

SPRAWA POBOROW URZĘDNICZYCH

*) Pisma donoszą, że od lutego pobory urzędników państwowych będą regulowane co miesiąc na mocy orzeczeń komisji do badania kosztów utrzymania t. j. tak, jak płace robotników.

BYLI ARESZTOWANI, CZY NIE BYLI?

*) Jak donosi PAT—iczna zamieszczona w pismach niektórych notatka o dokonanych rzekomo przez władze bezpieczeństwa w Grodnie aresztowaniach wśród grupy białorusińskich aktywistów, jest niezgodna z prawdą. Nikt wogóle z wymieniomych nie został aresztowany, ani też nie były dokonywane wśród członków tej grupy rewizje.

SKONFISKOWANIE ODEZWY

*) Upatrując w treści odezwy z dnia 22 stycznia podpisanej przez atamana Petlurę cechy przestępstwa przewidzianego 137 art. kodeksu karnego, komisarjat rządu na m. Warszawę obłożył aresztem wyżej wymienioną odezwę z równoczesnem wytoczeniem sprawy sadowej przeciw winnym.

Z OSTATNIEJ CHWILI

UZNANIE DLA WYS. KOM. PETISNE.

RZYM, 18 (PAT) Rada ambasadorów wysłała do wysokiego komisarza koalicyjnego w Kłajpedzie, Petisne, depeszę z wyrazami uznania za zajęte przez niego stanowisko oraz z prośbą, aby podziękował oddziałom okupacyjnym za wypełnienie obowiązków w sposób nad wyraz godny uznania.

LITWINI PROTESTUJĄ PRZECIW OBECNOŚCI STATKU POLSKIEGO w KŁAJPEDZIE.

LONDYN 18 (PAT) Oficjalne koła angielskie dowiadują się że Litwini zaprotestują u mocarstw sprzymierzonych przeciw obecności statku polskiego w Kłajpedzie.

LITWINI JUŻ USTĘPUJĄ?

RYGA 18 (PAT) Wczoraj wieczorem rozeszła się tu pogłoska, jakoby oddziały litewskie miały się wycofać z Kłajpedy wobec zbliżania się do portu okrętów ententy. Potwierdzenia tej wiadomości dotychczas brak.

POWSTANIE W MOSSULU.

MOSKWA, 18 (PAT) Z Techeranu komunikują, że władze angielskie otrzymały nowy transport samalotów, które mają być wysłane do okręgu Mossulu. Starcia między wojskami tureckimi a oddziałami Kurdow trwają w dalszym ciągu.

EKSPLOATACJA LASOW ROZPOCZYNA SIĘ.

PARYŻ,18.1 (AW) Jak donoszą dzienniki paryskie, zaczęto eksploatować lasy państwowe na lewym brzegu Renu, tytułem sankcji za uchybienie Niemiec przy dostawach drzewnych.

Min. Skrzyński o naszej polityce zagranicznej.

STANOWISKO POLSKI WOBEC SPRAWY KŁAJPEDY. DLACZEGO POLSKA NIE BIERZE UDZIAŁU W SANKCJACH REPARAC.

WARSZAWA 18.1 (AW) Dziś rozpoczęły się obrady komisji spraw zagranicznych pod przewodnictwem posła Jana Dąbskiego z udziałem ministra spraw zagranicznych p. Skrzyńskiego który w odpowiedzi na interpelację posła Niedziałkowskiego w prawie napadu litewskiego na Kłajpedę, odpowiedział: Stanowisko rządu w sprawie Kłajpedy jest zupełnie jasne i wynika konsekwentnie z ogólnej polityki polskiej. Rząd polski, poczuwając się do absolutnej solidarności z wielkiemi mocarstwami, czuje się w tej sprawie wystarczająco reprezentowanym przez radę ambasadorów, której złożył protest przeciwko zamachowi.

Decyzja rady ambasadorów wiadoma, obecność statków angielskich na wodach kłajpedzkich, oraz wiadomości, że statki francuskie są w drodze, wydaje się rządowi polskiemu wystarczającą gwarancją, że naruszona powaga traktatu wersalskiego w najkrótszym czasie będzie przywrócona. Następnie minister wspomniał o ogólnej depresji, która daje się odczuć w społeczeństwie polskiem, a która przybrała formę popłochu zagranicą. Naprzykład w Rydze twierdzą, że Polska atakuje Litwę, w Gdańsku — że Polska idzie na Gdańsk, w Warszawie — że Sowiety idą na Polskę.

Minister kategorycznie stwierdził, że wszystkie te wiadomości są zmyślone. Jeżeli do nich dodać niepokój, istniejący na granicy Bułgarji z Tracją i na granicy węgiersko-rumuńskiej, **to dowodzą one, że istnieje tendencja rzucenia niepokoju w obóz zwycięzców wielkiej wojny.**

Dziś sytuacja Polski — oświadczył minister — nie uzasadnia żadnych obaw. W obozie państw zwycięskich panuje przekonanie, o konieczności zapewnienia i utrzymania pokoju, a pokój zależny jest dziś od ścisłego przestrzegania traktatu wersalskiego. Polska, po wojnie zwycięska, po odparciu dalszych najazdów, stojąc w obozie zwycięsców wielkiej wojny, może z całą stanowczością mieć odwagę patrzeć w przyszłość i wyciągać rękę do zgody.

Na pytanie, dlaczego Polska nie podjęła aktywnej roli w sprawie sankcji reparacyjnych, minister oświadczył, że nie potrzebuje chyba stwiedzać raz jeszcze ducha bezwzględnej solidarności i zgody polsko-francuskiej.

Konferencja z kolejarzami niemieckimi.

FRANCJA CHCE JEDYNIE ODEBRAĆ SWOJE NALEŻNOŚCI. OKUPANCI ZAPEWNIĄ ROBOTNIKOM TO, CZEGO IM ODMAWIA RZĄD NIEMIECKI.

BERLIN 18.1 (AW) „Vorwarts" donosi z Essen, że wczoraj w południe władze okupacyjne odbyły konferencję z zarządem powiatowym organizacji kolejarzy niemieckich.

Pułkownik Simon miał oświadczyć przedstawicielom kolejarzy, że **Francuzi nie po to przybyli do zagłębia, aby zdobywać ziemię niemiecką, lecz by wyegzekwować to, co im się należy w myśl układu pokojowego. Nie będą w niczem krępować robotników, przeciwnie będą się starali, aby zapewnić im to, czego rząd odmawia robotnikom w Niemczech. Pułkownik wyraził w końcu życzenie, aby robotnicy odnosili się z zaufaniem do władz okupacyjnych, które będą się starały o ile możności zadośćuczynić potrzebom robotników.**

W odpowiedzi na oświadczenie pułkownika Simon, delegaci zapytywali, czy francuskie władze uznają niemieckie ustawy na terytorjum Ruhry, oświadczając dalej, że w sprawach robotniczych uznają jedynie pośrednictwo władz niemieckich.

Pułk. Simon przyrzekł, że władze okupacyjne uznają niemieckie ustawy i pertraktować będą w porozumieniu z robotnikami i z zarządem kolei.

Strajk w Niemczech

BERLIN, 18.1 (AW) Według ostatnich wiadomości w całych Niemczech grozi lada chwila wybuch strejku robotników przemysłu metalurgicznego. Niebezpieczeństwo strejku stało się aktualnem wobec niedojścia do porozumienia w sprawie płac robotników.

Robotnicy niemieccy w tym wypadku wystąpują do walki z wielkim przemysłem niemieckim który, według przekonania robotników, sprowokował Francję do ostatnich kroków w kwestji reparacyjnej. Strejk generalny w niemieckim przemyśle metalurgicznym będzie stwierdzeniem załamania się „jednolitego frontu niemieckiego" wobec Francji i sprzymierzonych.

SĄD WOJENNY W RAZIE OPORU.

ESSEN 18 (PAT) Władze okupacyjne wysłały dziś w dalszym ciągu transporty węgla do Francji i Belgji. Wieczorem sześciu właścicieli kopalń otrzymało zawiadomienie, że będą postawieni przed sąd wojenny, jeżeli beda trwali w uporze.

PERTRAKTACJE W SPRAWIE KONSOLIDACJI DŁUGÓW PAŃSTW SPRZYMIERZONYCH.

PARYZ 18 | 1 (AW) Z Waszyngtonu donoszą, że pertraktacje komisji amerykańskiej dla konsolidacji długów państw sprzymierzonych, prowadzone z komisją angielską zostały narazie przerwane, aby delegacji angielskiej dać możność bezpośredniego porozumienia się ze swym rządem. Delegacja angielska wyjeżdża w sobotę.

Największa trudność w pertraktacjach przedstawia kwestja stopy procentowej. Anglja ofiarowuje 3%, podczas gdy Ameryka żąda 3 i pół. (4)

CHOROBA HARDINGA.

PARYZ 18 | 1 (AW) Według wiadomości z Nowego Jorku, Harding zachorował ciężko na influenzę. (4)

DEMONSTRACJE PRZECIW ENTENCIE W MOSKWIE.

RYGA 18 (PAT) Donoszą z Moskwy o powtarzających się tam demonstracjach przeciw entencie. Demonstranci nieśli transparenty z napisem: Jedyny ratunek Niemiec jest w przymierzu z Rosją".

WYBORY WICE-PREZYDENTOW MIASTA.

b) Na posiedzeniu rady miejskiej w dniu wczorajszym, zostali wybrani na wice-prezydentów inż. Wariński i radny Pogonowski. Wybory ławników odłożono. (4)

KOSZTEM PANSTWA

Wiele jest sposobów składania hołdu wybitnym jednostkom, t.j. takim, które zasłużyły się bądź to pojedyńczej osobie, bądź to grupie społecznej, bądź to całemu narodowi.

Mickiewicza, wieszcza swego, uczcił Naród polski, składając Jego zwłoki w podziemiach Wawelu, wśród szczątków dawnych królów polskich.

Sienkiewicza, jeszcze za życia, uczcił naród przez ofiarowanie mu ziemi.

Zwycięzcę z pod Grunwaldu uczcił Paderewski wystawiając mu pomnik w Krakowie.

— — — — — — — —

Zasłużonego — widać — dla sprawy żydowskiej w Polsce posła Anusza, zamianowali żydzi „honorowym protektorem" wielkiej bóżnicy.

— — — — — — — —

Różne są sposoby oddawania hołdu i również różnorodne ich źródła.

Należy tu przedewszystkiem odróżnić odznaczenie pochodzenia „prywatnego" od odznaczeń „charakteru państwowego". Pierwsze zazwyczaj finansuje „inicjatywa prywatna" drugie „skarb państwa".

Francja np. przeznaczyła gmach Panteon „dla tych, którzy się dobrze Ojczyźnie zasłużyli". Taki też napis widnieje na frontonie gmachu.

Z kolei nasuwa się pytanie kiedy, jak i jakie państwo winno odznaczać zasługi?

Przedewszystkiem zasadniczo na odznaczenie przez państwo zasługiwać winne tylko czyny, które specjalną chwałę lub pożytek państwu lub narodowi całemu przyniosły — na odznaczenie żyjących przez państwo, posiadamy już aż nadto wystarczającą ilość rozmaitych orderów. Ku uczczeniu zasługi umarłych pozostaje państwu tylko jeden sposób: wystawienie pomnika.

Jakim może być pomnik? Niekoniecznie musi to być statua, kolumna, obelisk i t. p. wystarczy tablica wmurowana w odpowiedniem miejscu.

Z powyższego wynika, że lewicowy poseł p. Smierowski doskonale zdał sobie sprawę z sytuacji, stawiając wniosek o wmurowanie tablicy ku czci św. p. Prezydenta Narutowicza.

Uznając bowiem, że swojem życiem jak również i tragiczną śmiercią na posterunku nie przyczynił się ku splendorowi Ojczyzny ani dla niej nadzwyczajnych zasług nie położył, wniosek swój uzasadniał poseł Sm. j. n.: „jest to minimalne zadośćuczynienie, jakie Sejm dać może... i t. d."

Prawica zaś, konsekwentnie postawiła wniosek, aby wydatki pokryto z djet poselskich innego bowiem sposobu nie było, gdyż we wniosku samym nie było mowy o państwie lecz o Sejmie, więc z jakiej racji obciążać skarb państwa?

Tutaj jednak okazało się, że łatwo być szczodrym i wspaniałomyślnym.... z cudzej kieszeni — lewica odrzuciła wniosek i korzystając z prawa silniejszego, przeforsowała pokrycie wydatków przez państwo — aczkolwiek wszyscy posłowie Ch. Zw. Jedności Narodowej — 170 jak jeden mąż głosowali za pokryciem z djet poselskich. Pokazało się, że w tak ciężkich czasach nasza lewica hoduje... węże w kieszeniach.

Inż. K. Folkierski.

Zagłębie Ruhry a Kłajpeda.

(o) Z powodu wkroczenia wojsk francuskich do Zagłębia Ruhry, uwaga całego świata została skierowana na bezpośrednich sprawców okupacyjnej akcji ze strony Francji: Niemców. Mocarstwa sprzymierzone, które podpisały traktat wersalski zajmują naogół przychylne dla planu Poincarego stanowisko. Niemcy zaś ogromnie krzykliwie i wprost bezczelnie wmawiają w kogo się da, że dzieje im się krzywda, że okupacja jest pogwałceniem traktatów i td. Prezydent Rzeszy niemieckiej posuwa się nawet tak daleko, że w zuchwałej odezwie, wydanej do ludności Ruhry przed wkroczeniem wojsk francuskich mówi z całą świadomością fałszowania prawdy:

„To, co teraz się dzieje, jest dalszym ciągiem niesprawiedliwości i gwałtu. Jestto złamanie układu wobec rozbrojonego a więc bezbronnego narodu. Niemcy, pomimo, że chciały płacić (?) zostały napadnięte. Przeciw takiemu aktowi gwałtu, zanosimy protest wobec Europy i całego świata; wołamy głośno, że obca siła gwałtem odbiera narodowi niemieckiemu, na jego własnej ziemi, prawo do życia".

Ale oprócz słownego protestu Niemcy nie zaniedbują też tych wszystkich środków, któreby odwróciły uwagę Europy od Essen, a ewentualnie także zmusiły do przerzucenia części wojsk na inne tereny.

Niewątpliwie więc zamach litewski na wolny obszar Kłajpedy jest wykonany przez rząd kowieński przy ścisłym poparciu Niemiec. Jednocześnie grozi rząd Sowietów, iż na wypadek zatargu z Polską może Litwa liczyć na poparcie Sowietów. Ścisłe porozumienie i współdziałanie litewsko niemiecko-sowieckie jest faktem zupełnie oczywistym. Przez poparcie apetytów litewskich na Kłajpedę uzależniają Niemcy i Sowiety Litwę bardziej jeszcze od siebie. Porozumienie, opierające się w dużym stopniu na układzie w Rapallo jest jednocześnie przeciwwagą sojuszu państw bałtyckich z Polską.

Już na konferencji rozbrojeniowej w Moskwie dążyły sowiety do rozbicia dobrych stosunków państw bałtyckich z Polską, co jednak nie powiodło się. Obecnie pragną oni postawić dyplomację polską w sytuację dyskredyjącą wobec państw bałtyckich.

Polityka Niemiec nie jest nowa. Od chwili zawieszenia broni po wojnie światowej wszystkie wysiłki pobitej Rzeszy skierowane były na wywołanie zamieszek, rozruchów i niepokojów u siebie i w innych państwach, aby tylko „jakoś" nie płacić odszkodowań.

Aż do ostatnich dni Niemcy ani razu nie okazały dobrej woli w wypełnieniu ciążących zobowiązań. Gra zaś polegała na ciągłem zwlekaniu przez przedkładanie coraz nowych propozycji komisji odszkodowań oraz na wprowadzeniu w błąd sojuszniczych komisji kontrolujących na obszarze Rzeszy. Stale więc istniały zła wola i celowe oszukiwanie.

Gdy jednak premjer Poincare ze spokojem, ale też z całą stanowczością przedsięwziął środki celem wymuszenia zastawów. Niemcy uderzyły na trwogę, ale po cichu porozumiewały się z państwami przyjaznemi, Litwą i Sowietami, przedewszystkiem, aby na północnym wschodzie „zrobić ruch".

Państwo polskie jest bardzo poważnie w akcji francuskiej na zachodzie oraz zatargu litewsko-kłajpedzkim zainteresowane. Od właściwego stanowiska, jakie zajęte zostanie przez ministra spraw zagranicznych, zależy bardzo wiele.

Sytuacja europejska jest niewątpliwie poważna. Celowo nagromadzany materjał palny może wybuchnąć pożarem wielkiej wojny, pod gruzami której znalazłby się traktat wersalski.

Toteż dyplomacja polska czujnem okiem spoglądać musi na sąsiadów bliższych i dalszych aby w krytycznej sytuacji nie dać się zaskoczyć znienacka.

Faszyści w walce z przestępstwem.

(o) Aleksandria, miasto w północnych Włoszech może chlubić się teraz, iż nie podobnem jest do innych miast Lombardji, Włoch i wogóle innych centrów ludzkich. Bo w ciągu dwu tygodni zniknęły tam pijaństwa i przestępstwa i każdy obywatel tego miasta ma zamkniętą do nich drogę.

Czemu zawdzięcza Aleksandria tę fenomenalną, bajkową metamorfozę? Oto faszyści wykazali naocznie, że nie potrzeba uciekać się wcale do uchwał parlamentarnych do środków policyjnych, zwykle nie prowadzących do celu i nie tępiących tych chorób społecznych, lecz można w inny sposób zamienić ludzi w trzeźwych i od występku dalekich obywateli. A że środki jakimi się posługiwali były drastyczne, to mniejsza, bo w tym wypadku można powiedzieć śmiało: cel uświęca środki.

Działali oni ponad głową władz sądów i policji, działali — siłą, z pomocą.. oleju rycynowego i batoga. Przez dwie noce miejscowi faszyści uporali się z pijaństwem. Uzbrojeni w groźne laski paradowali na ulicach, chwytali każdego podejrzanego o to, że jest pod wpływem alkoholu i zmuszali go do wzięcia sporej dozy oleju rycynowego. Bez pardonu. Zaczem puszczano go, grożąc mu na przyszły raz chłostą. Nadto w traktjerniach nakazali, aby zaopatrzono się tam w ten olej i trzymano go w miejscu widocznem jako przestrogę dla pijaków. Kto by sprzedawał alkoholikom trunki wyskokowe, tego czekało to samo. Co pół godziny, czy co godzinę silne patrole odwiedzały kawiarnie i austerje, aby się przekonać, czy niema tam osobników potrzebujących tego medykamentu. Po upływie dwu dni patrole te raportowały, że olej w żadnym wypadku nie był potrzebny i — odtąd nie było w Aleksandrji ani jednego wypadku pijaństwa.

Następnie przedsięwzięli oni kampanję przeciwko kradzieżom. Zwołali... kongres złodziei. Zapowiedzieli surowo wszystkim dawnym przestępcom, b. złodziejom, bandytom, oszustom, że mają stawić się na zebranie. A że niejeden już doświadczył na sobie faszystowskiej kuracji i batoga, więc istotnie zebranie było liczne. A na tem zebraniu zagrożono im jaknajsurowiej, gdyby mieli kiedykolwiek popaść znów w zbrodnicze swe praktyki. Mieli na zawsze wyrzec się występku.

Nie dość na tem. Z kolei zabrali się faszyści do jaskiń gry. Zamknęli je poprostu a utworzyła się specjalna policja, która nadal czuwa, aby nie pojawiły się znów dawne występki.

Wobec tego władze miejskie otrzymały setki depesz, gratulujących i signor Mussolini powinszował im świetnego sukcesu.

Maskarada litewska.

(o) Teraz dopiero widać, że cała akcja „powstańcza" była zdawna przygotowanym zamachem kowieńskim.

Już w listopadzie Kowno, widząc że drogą dyplomatyczną nie uzyska Kłajpedy, przygotowało napad na Kłajpedę. Organizowali go strzelcy litewscy „Sau lju—Saju nga", których organizował szef kontrwywiadu w litewskim sztabie generalnym Połowiński, obecnie dowódca grupy „powstańczej", ukrywający się pod pseudonimem Budrysa. Akcja ta niechybnie musiała posiadać poparcie rządu litewskiego.

W samej jednak Kłajpedzie przyłączyło się do akcji ledwo kilkaset osób, podczas gdy na Litwie zgłosiło się kilka tysięcy osób. Na terytorjum Kłajpedy współdziałali z nimi byli oficerowie niemieccy, którzy mieli za zadanie rozbroić Francuzów bez rozlewu krwi.

Po przejściu granicy żołnierze litewscy zostali przebrani po cywilnemu z opaskami niebieskiemi M. L. S.

NA MARGINESIE.

Przyłapali, a on na to...

Poseł z Piasta,
Kmiotek szczery,
Nie zwierzywszy się nikomu, —
Buchnął w Sejmie
Raz platery,
No i poszedł se do domu.
Gdy się sprawa
Zbyt rozniosła,
Zapachniawszy nagle kratą
Policjanty —
Łap za posła.
A on im powiada na to:
Za kruszynę
Tych platerów
Ma być, psia krew, sąd i krata?!
A czemuż to
Wy menerów
Dojlidowych nie ruszata?!!

Stanisław Żyżkowski (Eszet).

WIADOMOŚCI Z KRAJU.

Emeryty wojskowe.

(k) W sprawie starszeństwa i przyznania wyższych stopni oficerom—emerytom dowiadujący się z Min. Spraw Wojskowych:

Na podstawie ustawy sejm. z dn. 2. VIII. 1919 r. i ustawy z dn. 29. V. 1920 r. przystąpiło Min Spraw Wojsk. do przenoszenia w stały stan spoczynku oficerów, którzy w myśl powyższych ustaw przekroczyli maksymalną granicę wieku posiadanego stopnia.

Oficerów tych kwalifikowała na emeryturę Komisja Weryfikacyjna, opierając się na powyższych ustawach, wnioskach D—ców i częściowo wnioskach specjalnie uprzednio jeszcze powołanej złożonej z trzech generałów Komisji Emerytalnej.

Dla ostatecznego uregulowania tej sprawy wydał p. Minister Spraw Wojskowych specjalne wskazówki normujące warunki na jakich mogą być oficerom—emerytom przyznawane wyższe stopnie rzeczywiste ewentualnie tytularne.

W październiku 1922 r. Komisja Likwidacyjna dla Spraw Weryfikacji przystąpiła na podstawie zebranego materjału i powyższych przepisów do ułożenia projektu listy starszeństwa i stopni oficerów—emerytów.

Jednak Ministerstwo Skarbu ze względów fiskalnych nie akceptowało projektu powyższej listy — wskutek czego oficerowie spensjonowani pozostaną na emeryturze w posiadanych stopniach.

Ministerstwo Skarbu przyrzekło natomiast wydatne podwyższenie zaopatrzenia emerytalnego.

Komunikacja powietrzna między Gdańskiem, Warszawą i Lwowem.

(k) Jak podają, Ministerjum kolei żelaznych udzieliło pp. Wygardowi i Rzuchowskiemu wyłącznego zezwolenia na przewóz drogą powietrzną pasażerów, poczty i towarów na linji Gdańsk — Warszawa — Lwów na przeciąg czasu do dnia 28 września r. b., w razie niewypowiedzenia przez ministerjum kolei umowy z pp. Wygardem i Rzuchowskim przed upływem daty powyższej, umowa przedłuża się automatycznie na przeciąg następnego roku.

Pp. Wygard i Rzuchowski mają prawo do bezpłatnego korzystania z istniejących lub powstać mogących urządzeń lotniczych, jak lotniska i hangary w portach lotniczych w Warszawie i Lwowie.

Personel linji (piloci i mechanicy), obsługujący linję, winien posiadać obywatelstwo polskie oraz odpowiadać międzynarodowym warunkom egzaminacyjnym.

Pp. Wygard i Rzuchowski otrzymywać będą od ministerjum kolei żel. subwencję pieniężną, liczoną po 130 mk. od kilometra za każdy przelot dokonany na linji zgodnie z rozkładem lotów, a ponadto — ministerjum wypłacać będzie premję za regularność lotów.

Wrazie mobilizacji rząd polski będzie miał prawo zarekwirować po cenie kosztu materjał lotniczy.

Pierwsza szkoła społeczna w Polsce.

(k) Zjednoczenie zawodowe polskie w Poznaniu wystąpiło do rządu z prośbą o subsydjum w związku z założeniem przez siebie szkoły społecznej.

Szkoła ta będzie miała za program wyszkolenie fachowe sił urzędniczych związkowych.

Czynniki kompetentne utrzymują, że działalność doborowych sił urzędniczych wśród rzesz robotniczych może być bardzo owocna, szczególnie teraz, w czasach ogólnego naprężenia w dziedzinie gospodarczej.

Prawdopodobnie więc rząd przychyli się do prośby Zjednoczenia zawodowego i w ten sposób zapewni byt tej pożytecznej placówce.

Powojenna nauka geografji

(k) We wczorajszej „Gaz. Warszawskiej“ czytamy co następuje:

Jednego prawie dnia otrzymaliśmy w redakcji dziennik z Barcelony „Palabra“, w którym wiadomość z Warszawy o śmierci Prezydenta Narutowicza podana jest w rubryce „Rosja“.

List zaś z biura prasowego paryskiego „Argus de la presse“, adresowany poprawnie (i nie pierwszy raz), ma pod Warszawą dodane wyjaśnienie w nawiasie Espange.

Jak się przywiązuje Kresy do Polski.

(k) Dochodzą nas wieści z Dołhinowa pow. wilejskiego od ludności tamtejszej, która w liczbie 50 prc. jest katolicką, że do tamtejszej szkoły polskiej przysłany został na nauczyciela żyd, Matroz. Żona jego nawet zupełnie po polsku nie mówi. Łburzeni rodzice Polacy katolicy dzieci swe ze szkoły wycofali.

Organizacja szpiegowska w D. O. K. Lwów.

(k) Władze wojskowe wpadły niedawno na szeroko rozgałęzioną organizację szpiegowską, sięgającą w tajniki aktów lwowskiego D. O. K. Oto czterech podoficerów, w tem dwóch żydów, trudniło się od szeregu miesięcy wydawaniem tajnych rozkazów D. O. K. — Lwów i planów mobilizacyjnych (Mob.) w ręce pośredników, skąd akta i plany te wędrowały wprost do naszego wschodniego sąsiada. Wszyscy czterej podoficerowie zostali aresztowani. Cała sprawa rzuca ciekawe światło na niedbalstwo władz wojskowych.

Rzadkie zjawisko atmosferyczne.

(k) W poniedziałek mieszkańcy Skolimowa i okolicy słyszeli dziwne zjawisko atmosferyczne, mianowicie o godz. 9 m. 20 wiecz. uderzył piorun połączony z silnym grzmotem.

Czy to w porządku?

(k) Jak pisze „Gaz. War“. szef sztabu generalnego p. J. Piłsudski wydaje jeszcze rozporządzenia, dotyczące wpłaty funduszu dyspozycyjnego, jaki posiadał jeszcze w charakterze Naczelnika Państwa.

Jest to przeciwne wszelkim zasadom skarbowym, ponieważ fundusz dyspozycyjny nie jest przywiązany do osoby, lecz do urzędu i reszty funduszu dyspozycyjnego Naczelnika Państwa powinny być w rozporządzeniu p. Prezydenta Rzeczypospolitej.

Aresztowanie oszusta.

(k) Policja aresztowała we Lwowie międzynarodowego oszusta i szpiega na rzecz Niemiec, którego ścigała policja krakowska, warszawska, kielecka, borysławska i inne, i który podawał się za dr. Jakóba Mizesa, dr. filozofji Rosenthala i za Grassa.

Występował też w sądach jako obrońca sądowy. Operował na gruncie m. Krakowa i Warszawy.

Okradzenie dworu na dwadzieścia miljonów.

(k) Z folwarku Zazdrość pow. rypińskiego ziemi płockiej należącego do Artura Bartla skradziono biżuterję, srebro, stołowe, bieliznę, futra i inne różne rzeczy na ogólną sumę dwadzieścia miljonów marek.

Wielu mieszkańców ma Kalisz.

Podług danych urzędu statystycznego w magistracie kaliskim, Kalisz posiadał we wrześniu 1922 r. 45,681 mieszkańców, przyczem przyrost ludności wynosi od 17 proc. (w lipcu) do 14 proc. (we wrześniu), Ludność Kalisza w dn. 1 stycznia 1914 r., czyli 8 lat temu, wynosiła z górą 69,000. Niedobór wynosi zatem około 25,000.

Sprawa E. Niewiadomskiego.

WYWIAD Z. MEC. ST. KIJEŃSKIM.

Sprawa E. Niewiadomskiego od początku stała się dla pewnych pism terenem poszukiwania niezdrowej sensacji. Stąd rodziły się pogłoski o żądaniu honorów wojskowych przy egzekucji ze strony oskarżonego, o pisaniu przezeń pamiętników w więzieniu, o specjalnym trybie życia i t. p. Ostatnio, w jednem z pism ukazał się o E. Niewiadomskim szereg wiadomości nieścisłych lub nieprawdziwych. Wobec tego „Gazeta Warszawska“ zwróciła się do obrońcy E. Niewiadomskiego, mec. St. Kijańskiego, który udzielił następujących informacji:

E. Niewiadomski wykańcza obszerne dzieło o sztuce, które wydane zostanie nakładem księgarni „Trzaska, Ewert i Michalski“. Pozatem doprowadza także do porządku szereg innych mniejszych rękopisów rozłożywszy sobie pracę w ten sposób, by ukończyć je całkowicie do dnia uprawomocnienia wyroku, t. j. do dnia 25 stycznia r. b. Obecnie E. Niewiadomski zajęty jest także przeglądaniem dostarczonego mu przez obrońcę protokółu rozprawy sądowej, o którym w ciągu dwóch tygodni, zgodnie z ustawą, ma prawo złożyć sądowi swe uwagi w razie zauważenia jakichś niedokładności.

Pamiętników żadnych E. Niewiadomski nie pisze, co się zaś tyczy jego trybu życia, to ten jest ściśle zastosowany do regulaminu więziennego. Tak np. przy każdej rozmowie, na którą uprzednio trzeba uzyskać pozwolenie prokuratora, asystuje specjalny dozorca więzienny, pilnując by rozmowa nie przekroczyła ograniczonego przez regulamin czasu. Tak samo Niewiadomski poddany jest regulaminowi co do godzin wstawania, przechadzki, spożycia posiłków i udawania się na spoczynek. Dziwić się doprawdy należy, zakończył mój rozmówca że pojawiły się w prasie inne informacje, które podyktować mogły chyba tylko zła wola lub zupełna ignoracja.

Wywłaszczanie Polaków na Litwie

Reforma rolna, która dotąd nie była na Litwie kowieńskiej nigdzie w całej rozciągłości zastosowana, została ostatnio wykorzystana do celów politycznych. W pierwszej połowie grudnia 1922 r., niektórzy właściciele ziemscy na Litwie, znani ze swej nieukrywanej narodowości polskiej, jako to: p. Teresa Zanowa z Poniemunia, p. Geysztor z Szałtupia i p. Zabielski z okolic Kowna, otrzymali urzędowe zawiadomienie, że po Nowym Roku będą zmuszeni na podstawie powodów natury politycznej oddać całe swe majątki, bez pozostawienia sobie nawet siedziby i 80 ha, przewidzianych w normalnem zastosowaniu reformy rolnej na Litwie.

KRONIKA

— Kalendarzyk.
19 stycznia Piątek Henryka B. W.
Wschód słońca g. 7 m. 39
Zachód g. 3 m. 51

— Widowiska.
Teatr miejski (Cegielniana 63)
„Człowiek z budki suflera"
Spół. Pracow. Państw. (Sienkiewicza 40)
„Safo".
Teatr „Scala" (Cegielniana 18
„Ranco"
„**Casino**" (Piotrkowska 67)
„Męczennica miłości"
„**Luna**" (Przejazd 1
„Córka Faraona".
„**Odeon**" (Przejazd 2)
„Szał zemsty". II „Dwie kobiety i on"
Grand-Kino (Piotrkowska 72)
„Tragedja skrzypka"
„**Nowości**" (Piotrkowska róg Głów
„Huroni".

— Kalendarzyk historyczny.
1795 Zajęcie Krakowa przez Austrjaków.
1831 Otwarcie sejmu w Warszawie.

Wiadomości bieżące

— Obchód powstania styczniowego.

b) W niedzielę o godz. 12-ej w południe w sali handlowców Piotrkowska 108 odbędzie się uroczystość święcenia rocznicy powstania styczniowego. W uroczystości wezmą udział przedstawiciele władz miejscowych oraz instytucje kulturalno-oświatowe.

— Węgrzy i łódzki przemysł włókienniczy.

b) Izba handlowa węgiersko-polska w Budapeszcie przesłała łódzkim firmom włókienniczym komunikat, w którym donosi o powstaniu izby przy udziale i wydatnej pomocy czynników rządowych przedstawicielstw przemysłowych oraz poszczególnych firm węgierskich. Izba działa jako organ pomocniczy rządu węgierskiego we wszelkich kwestjach zawierania umów handlowych.

Jednem z najbardziej palących zadań izby jest wprowadzenie na rynki węgierskie rozwiniętego doskonale łódzkiego przemysłu włókienniczego. W tym celu izba stara się zmniejszyć przeszkody, jak np. specjalne metody ograniczające wywóz.

Jednocześnie izba stara się usilnie rozwinąć propagandę mało znanych firm łódzkich na rynkach węgierskich. Dalej udziela informacji dotyczących firm węgierskich. Urządza przedstawicielstwa firm i fabryk łódzkich, które mają zamiar eksportować na Węgry towary. Pomaga zarówno fabrykantom łódzkim, jak i węgierskim odbiorcom przy otrzymywaniu niezbędnych kart, wwozowych przy wpłacie obcych walut, przy ekspedycji i cleniu. Izba zbiera również próbki i oferty towarów włókienniczych, wreszcie pomaga przy otrzymywaniu wiz paszportów zagranicznych. etc.

Żądanie metalowców.

b) Onegdaj w lokalu okręgowej komisji klasowych związków zawodowych odbyło się zebranie delegatów fabrycznych fabryk metalowych, na którem obradowano w sprawie wszczęcia akcji ekonomicznej. P. Marks wskazał na fakt że fabrykanci nie stosują się do cennika. Mówca wskazał również, że robotnicy fabryk metalowych zarabiają około 12-15 proc. mniej niż metolowcy w fabrykach włókienniczych. Wobec tego mówca jest zdania, że należy wszcząć akcję podwyżkową.

Po dyskusji przyjęto jednogłośnie rezolucję wzywającą do żadania 60 proc. podwyżki od 15 stycznia 23 r.

— Strajk krawców trwa.

b) Jak już donosiliśmy klasowy związek krawców wystąpił w swoim czasie z żądaniem podwyższenia płac pracownikom krawieckim o 33 proc. Ponieważ cech majstrów krawieckich nie zgodził się na to, wybuchł strajk krawców, który trwa już dwa tygodnie. Wobec tego że strajk się przedłużył, związek pracowników krawieckich wystąpił z nowemi żądaniami płac o 25 proc. niezależnie od żądanych 32 proc. Wczoraj zgromadzenie cechów majstrów krawieckich przesłało do klasowego związku krawców pismo, w którem komunikuje, że zgadza się na 35 proc. podwyżki, natomiast nie ma mowy o 25 proc.

W sprawie tej odbędzie się ogólne zebranie krawców, na którem powzięta będzie decyzja co do dalszego postępowania.

— O egzystencję teatru.

b) Na ostatniem posiedzeniu komisji teatralnej zastanawiano się nad kwestją wzrastającego ciągle deficytu teatru, oraz nad środkami przeciwdziałającemu temuż. Uchwalono więc, że premjery będą częstsze, a mianowicie co środę, oraz że repertuar będzie przeplatany i uwzględniane będą zarówno rzeczy z klasycznego repertuaru, jak też i rzeczy najświeższe. Wreszcie postanowiono rozwinąć agitację na rzecz przedstawień dla związków i zrzeszeń, oraz dawać na takie przedstawienia sztuki współczesne, mogące zainteresować szersze warstwy, a także poprzedzaćje proklamacjami, jak to praktykowano w ubiegłych sezonach.

Wreszcie utworzono komisję budowy teatru, poczem posiedzenie zamknięto.

— Łódź na wystawie w Strassburgu.

b) Magistrat postanowił przyjąć udział na wystawie hygienicznej w Strassburgu. Wydział zdrowia publicznego wyśle w tym celu eksponaty i djagramaty, szczególnie z zakresu walki z gruźlicą

— Rozszerzenie kompetencji kuratorjum.

b) Rozporządzenie min. wyznań religijnych i o. p. z dn. 4 stycznia 1923 r. przekazano postępowanie dyscyplinarne urzędników kuratorjum oraz urzędów i szkół podległych władzy kuratorjum.

Utworzono w tym celu specjalną komisję w skład której weszli Ludwik Kern i Tadeusz Czapczyński, naczelnik wydziału kuratorjum, Bolesław Krzywopłocki wizytator szkolny, Leon Grodziński, referat kuratorjum, Piotr Halikowski urzędnik kuratorjum i Stefan Majewski.

— Posiedzenie komisji antyalkoholicznej.

b) W komisarjacie rządu odbyło się posiedzenie komisji do walki z alkoholizmem pod przewodnictwem zastępcy komisarza rządu p. Janiszewskiego.

Postanowiono jednogłośnie upoważnić komisarza rządu do wyłącznego wydawania zezwoleń petentom na sprzedaż piwa po stwierdzeniu warunków, wymienionych w uchwale komisji z dn. 3 listopada 1922 r.

Następnie postanowiono z liczby istniejących klubów w Łodzi prolongować koncesje na wyszynk alkoholu w r. bieżącym tow. rzemieślniczemu „Resursa" tow. majstrów fabrycznych, zw. pracowników skarbowych, oraz stowarzyszeniom techników. Natomiast cofnąć koncesje na rok 1923 — Jetce Krelman, (Cegielniana 18) centralnemu związkowi kelnerów (Al. Kościuszki) i zgromadzeniu cechu majstrów fabrycznych (Sienkiewicza 4).

— Zemsta P. P. S.

b) W fabryce firmy „Swiatłowski, kon. Brener" przy ul. Karola 19, strejkujący dotychczas robotnicy przystąpiwszy onegdaj do pracy, obliczyli się z robotnikiem Głogowskim, który w strajku udziału nie brał i pobili go tak dotkliwie, że musiano zawezwać karetkę kasy chorych, która w stanie dość groźnym odwiozło go do domu. Jak orzekł felczer z kasy chorych G. uległ zgniecieniu narządów trawienia wobec czego nastąpiły poważne wstrząsnienia.

Za spokój duszy

S. † P.

JANINY WYSZKOWSKIEJ

zmarłej w dniu 15 grudnia 1922 r. w Rozprzy zostanie odprawione solenne nabożeństwo w kościele św. Krzyża w Łodzi w dniu 20 stycznia 1923 r. o godzinie 9-ej rano, na które zapraszają krewnych oraz znajomych.
1:3K1)

Matka, siostry, bracia i narzeczony.

— Przewożenie ciężarów.

Komisarjat rządu na m. Łódź podaje do wiadomości publicznej, że celem niedopuszczenia do zatamowania ruchu ulicznego oraz ze względów bezpieczeństwa publicznego przewożenie po ulicach m. Łodzi większych kotłów, maszyn i ich części może się odbywać jedynie w czasie od godz. 12-ej w nocy do 6-ej rano.

Odpowiednie dyspozycje zostały wydane organom policji państwowej.

Wypadki i kradzieże.

— Wypadek z kotłem.

b) Wczoraj o godz. 9 rano, przy rogu Przejazd i Piotrkowskiej, platforma zaprzężona w 16 koni, a wioząca olbrzymi kocioł fabryczny z powodu śliskiego bruku przechyliła się, pękły podpórki podtrzymujące kocioł, który spadł i swoim ciężarem zabił konia. Spadający kocioł zatarasował drogę, tak, że nastąpiła przerwa ruchu tramwajowego do godz. wpół do jedenastej.

— Bal Oficerów Czwartego Korpusu.

Zachęceni bardzo powodzeniem zeszłorocznem balu 10-ej Dywizji piechoty urządzają oficerowie IV korpusu wieczór taneczny w dniu 7 lutego b. r. ma większą jeszcze zakrojoną miarą. W zorganizowaniu wyżej wspomnianego balu, który jest owocem jednomyślnego poparcia wszystkich oddziałów wojskowych rozległego okręgu korpusu, dominuje nietylko chęć towarzyskiego zbliżenia się między sobą oficerów oficerów różnych broni, ale także wzmocnienia szczerego kontaktu towarzyskiego z tutejszem społeczeństwem, przyczem ewentualny dochód z tego wieczoru został przeznaczony na Dom Sierot po poległych oraz na cele kulturalno-sportowe żołnierzy.

Bal oficerów czwartego korpusu będzie w obecnym karnawale jednym reprezentacyjnym wieczorem towarzyskim oficerów a współudział w pracy organizacyjnej ofiarowało chętnie szereg powszechnie poważanych Pań, których lista imienna przedstawia się następująco:

PP. Arctowa, Biedermanowa, Biłykowa, Chrzanowska, Eisertowa, Ellramowa, Finsterowa, Fiszerowa, Garapichowa, Garlińska, G. Geyerowa, K. Geyerowa, Herbstowa, Hoffrichterowa, Holcowa, Iwanowska, Iżycka, Jaroszowa, Johnowa, Jezierska, T. Kamieńska, A. Kamieńska, Karszowa, Krasuska, Keiserbrechtowa, Kostrzeńska, Kostanecka, Knichowiecka, Lipińska, Lipkowska, Majewska, Małachowska, Messingowa, Nienewska, Pachucka, Pogorzelska, Polakowska, Prichowa, Rappaportowa, Remiszewska, Rosiewiczowa, Rossmanowa, Reugerowa, Richterowa, Scheiblerowa, Stożkowska, Stypułkowska, Skarbkowa, Szweicerowa, Tochtermanowa, Tallerowa, Wagnerowa, Wattenowa, Weilowa, Walewska.

Sama powyższa lista gospodyni balu daje jaknajlepszą rękojmię wziętości tego wieczoru towarzyskiego, za którym zresztą równie przekonywująco przemawiają jego piękne intencje. Spodziewać się przytem należy, iż tut. społeczeństwo życzliwie odnie sie się do przedsięwzięcia towarzyskiego wojska, które zawsze spełnia chlubnie ofiarnie swe powinności. (4)

Teatr i muzyka

— Teatr Miejski.

Dzisiaj 19 stycznia premjera nadzwyczaj interesującej komedji T. Rittnera „Człowiek z budki suflera".

Główne role w tem interesującem widowisku wykonają pp. Wiśniewski, Szyndler, Wałężanka, Wrześniowska, Rodowiczowa Tański, Oswald i Dębicz. W innych rolach ukażą się: Tańska, Trzywdarówna, Solecka, Rakowski Lechowski, Łapińska i Branstówna. Reżyseruje p. Sarnecki. (4)

— Casino dla dzieci.

W niedzielę dn. 21 stycznia o godz. 12-ej w południe odbędzie się w teatrze „Casino" Piotrkowska 67) przedstawienie dla dzieci. Na program złożą się najpiękniejsze utwory wykonane przez znanych artystów (Czesław Skonieczny, artysta teatru „Bogusław

skiego" w Warszawie, zespół uczennic p. Feszke-Folakowej — taniec solowy p. Stefy Pasikówny i inni) Przy wtórze doskonałej orkiestry smyczkowej na tle rzęsistej gry świateł.

Bilety nabyć można codziennie od g. 4 i pół do 10-ej przy kasie teatru „Casino", a w dzień przed stawjenia od g. 10-ej rano (4)

Komunikaty

— Z „Koła Polek"

W wigilję ub. r. w bezpłatnej herbaciarni inwalidów, prowadzonej stale przez „Koło Polek" przy ul. Gdańskiej Nr. 29 urządzono gwiazdkę i ubrano choinkę. W miłym rodzinnym nastroju, panie z „Koła Polek", po przełamaniu się opłatkiem i złożeniu życzeń, wręczyły najbiedniejszym inwalidom i weteranom 117 koszul 16 kompletów, 18 kompletów trykotowych 30 par spodni oraz 180 paczek, zawierających strucle, pierniki, papier, mydło i papierosy. W niektórych paczkach znajdowały się niespodzianki w postaci tysiącmarkówek, w innych rękawiczki, szaliki lub skarpetki. Wartość gwiazdki wyniosła przeszło trzy i pół miljona marek.

Ze sądów

— Wyrok w sprawie Dobruckiego.

W uzupełnieniu wczorajszej sprawy sądowej Dobruckiego podajemy wyrok.

Sąd skazał Dobruckiego na 4 lata ciężkiego więzienia, Kon—Konradiego i Garnczarka po s lata więzienia. Brunona Hage na 10 miesięcy, brata jego i Hajdę po 3 mies. Kasjerka po 3 lata więzienia. Brunona Hage na 10 rowano). Frenklera uniewinniono.

Pierwszym trzem na zasadzie amnestji darowano jedną trzecią część kary i zaliczono areszt prewencyjny.

Czasopiśmiennictwo.

Miesięcznik Statystyczny.

Ukazał się zeszyt 10-ty tomu V-go „Miesięcznika Statystycznego, wydawanego przez Główny Urząd Statystyczny. Zeszyt w części tekstowej zawiera ciekawe prace prof. H. Grossmana p. t. „Majątek Społeczny Królestwa Polskiego.

Część tabelaryczna zawiera, jak zwykle, niezmiernie obfity materjał z zakresu rolnictwa, przemysłu, skarbowości, kredytu, handlu zagranicznego, szkolnictwa ruchu ludności, zdrowotności.

Dwie tablice: Stan gospodarczy Polski w cyfrach, oraz Stan gospodarczy Anglji, Francji, Niemiec i Stanów Zjednoczonych, w skondensowanej formie dają obraz ukształtowania się konjunktury gospodarczej (produkcja, handel i komunikacje, ceny, praca, kredyt, emisje) w miesiącu sprawozdawczym i w dwunastu miesiącach poprzedzających.

Z tablic specjalnych zwracają uwagę m. in. szczegółowe dane, dotyczące kopalń rudy żelaznej w Polsce. Przegląd produkcji węgla kamiennego w polskiej części Górnego Śląska, obraz szkolnictwa średniego ogólnokształcącego w roku szkolnym 1921/22 oraz emigracji, reemigracji i repatrjacji w pierwszem półroczu r. 1922. (4)

Notatki literackie.

Czcigodni Polacy, książka przez Aleksandra Świętochowskiego napisana (wydana przez księgarnię Perzyński, Niklewicz i S-ka) jest znakomitą czytanką dla wszystkich młodych Polaków i Polek, których interesuje wielkość i chwała Ojczyzny. Książka podaje 31 życiorysów wielkich mężów Polski, wielkich czynami i charakterem. Szczególnie w naszych czasach powszechnego zniechęcenia się i obniżenia poziomu charakterów takie piękne zwierciadło życia i czynów ludzi wyższych jest niepospolicie pożyteczne.

Jakież piękne uczucia budzi np. wspomnienie o Bolesławie Chrobrym, hetmanie Chodkiewiczu, St. Staszicu. Nie w gorsze patrzeć winna dusza ludzka ale w lepsze, ku wzniosłym czynu i myśli! A zważywszy, że rzeczy te pisał pisarz tak wielkiego talentu, zasług obywatelskich i doświadczenia jakim jest sędziwy Al. Świętochowski, możemy być pewni, że książka jest posiewem mocnego i zdrowego ziarna.

W książce znajdujemy podobizny wszystkich Polek i Polaków, których życiorysy podano. (4)

Giełda łódzka. z dnia 18 b. m.

		w płac.	żądan.	tra0
Dolary St. Zjedn.	czeki	35200	34100	—
„ „ „	gotówka	34500	34700	—
Franki belgijskie	gotówka	1900		—
„ „	czeki			—
Franki francuskie	gotówka	2300	1290	
„ „	czeki			—
Franki szwajcarskie	gotówka			
„ „	czeki	6200	6218	—
Korony austrjackie	„	0 54	0 55	—
Funty angielskie	gotówka	15[illegible],000	159100	—
„ „	czeki			—
Korony czeskie	„	890	900	
Marki niemieckie	gotówka	1,45	1,50	
„ „	czeki	1,65	1,60	
Miljonówka		—	1715	—
Bank Związku Spółek Zarobkowych		—	—	—

Giełda warszawska

Dol. St. Zjd.	34550	Dol. Kanad.	
Marki niem.	1,45	Funty	161000

Czeki i wpłaty.

Belgja	1770	Londyn	161,000
Berlin	1,45	Nowy Jork	35000
Gdańsk	1,45	Paryż	2310
Praga	940	Wiedeń	54

Akcje.

Bank hand.	35,000	Ostrowiec	74000
„ Dyskont	35000	Radzki	34000
„ Kredyt.	10000	Starachowice	37500
„ Zjed. Z Pol.	10500	Żyrardów	1,500,000
Cukier	532500	Borkowski	6505
Drzewo	6000	Żegluga	3800
Lilpop	82000	Jabłkowscy	9,500
Cegielsk	74000	Nafta	7,800

Teatr Świetlny „Nowości" Dziś i dni następnych

Wyświetlany pierwszy raz w Łodzi wielki 4-ro serji film sportowo-awanturniczy p. t.

„HURONI"

na czele: słynny artysta **Frank Wood** sławna akrobatka, najpiękniejsza artystka **Lilly Mariszka** znany siłacz bokser i sportsman **Hubert** fenomenalny 8 letni bokser syn **Eddie Pola, Jimmy Jonny** oraz zadziwiająco mądry pies. 5375s2

Na raty! Na raty! 4999s3o

Wszelką garderobę męską i damską, obuwie, rozmaite towary łokciowe, bieliznę i t. p.

UWAGA: Wykonuje wszelkie obstalunki podług najnowszych fasonów

„Ekonomja" Górny Rynek 5|6.

PŁACĘ BEZ BLAGI (4189s

podług giełdowego kursu za złoto, srebro, platynę i drogie kamienie

Zakład jubilerski F. DĘBOWSKIEGO

Łódź, ul. Piotrkowska 186 (Firma chrześcijańska).

Zaginęła

suczka żółta miała łapki krzywe przednie, wabi się Muszka, proszę odprowadzić na ul. Obligorską 5 Zdybicki lub Konstantynowska 2 sklep obuwia, Za wynagrodzeniem. Zastrzega się przed kupnem. 122dl

Domek

murowany nowy z wolnemi mieszkaniami zaraz do sprzedania naprzeciw Juljanowa Kniaziewicza 20 5 minut od tramwaju 120K3

Fryzjer Nowacki Piotrkowska 103 poszukuje 118b **manicurzystki.**

Młody

kawaler lat 26 z braku znajomości pragnie zapoznać młodą inteligentną panienkę lub wdówkę w celu matrymonialnym Dyskrecja zapewniona Anonimy do kosza. Oferty do adm. okazicielowi № 2243. (117K5

Zaginęła

karta poboru Henryka Fryca, wydana z P. K. U, w Łowiczu. (115d2

Gatrowy

oraz wykwalifikowani **robotnicy** na maszynach stolarskich mogą się zgłosić. Pańska 90. (111d3

Kupię

większą ilość cegły nowej lub używanej. Oferty z podaniem cen do „Rozwoju" sub „B. B." 95s3

Odmrożenie Maść (z kogutkiem) „Mrozol" leczy, goi ranki zapobiega odmrażaniu kończyn Sprzedają Apteki i składy ap9 W Sokolewicza Przejazd № 16 apteka (wprost poczty). (4825K

Do Myśliwych

Kupujemy świeże skóry z dzikich zwierząt całego świata jak: Lisy, Wilki, Kuny, Tchórze, Wiewiórki, Sobole, Kangury i t. p. Kupimy nietylko te, które sami upolujecie, lecz jeżeli kupicie od innych myśliwych i przyniesiecie do nas, możecie zarobić ładne pieniądze.

Przyślij skórę na próbkę a damy Ci cenę.

Kupujemy tylko świeże skóry S. FIRTKO 426 Penn Ave. Pittsburgh Pa United States of America 503K

Klepczyński Stanisław zagubił paszport rosyjski wydany z gm. Mroga Dolna. 397—2

Kupuję

płacę 200 proc. drożej za złoto, srebro, brylanty, żeby sztuczne, garderobę, kapy pluszowe oraz szale czarne. Proszę się przekonać. Zachodnia 32 poprzeczna oficyna, I p. m. 13 L. Milich. (K4342

Dr. Artur Banasz urolog. (535

Choroby nerek, pęcherza i dróg moczopłciowych; chroniczna rzeżączka. Od $5\frac{1}{2}$ — 7 w. Moniuszki 11.

Zagubione dokumenty.

Brendler Maksymiljan zagubił kartę powołania wydaną z P. K. U. w Łodzi. 409—3

Baldyna Alfons zagubił kartę bezterminowego urlopu wydaną w Binczewie. 376—3

Bantz Paweł zagubił portfel zawierający kartę powołania wydaną z P. K. U. Łódź i papiery ślusarskie. 378—3

Kaleta Stanisław zagubił kartę powołania wydaną w Piotrkowie. 379—3

Liszkiewicz Ludwik kartę rejestracji wydaną przy ul. Zielonej № 8 w Łodzi. 380—3

Dominiak Bolesław zagubił kartę zwolnienia z wojska wydaną z 31 p. Strz. Kan. dowód osobisty wydany z gm. Żelechin 382—3

Dyplomowana (5382b Felczerka-Akuszerka i Masażystka **KL. MICHAJŁOWA** ul. Moniuszki 11, m. 29. Przyjmuje od 10 — 12 i 4 — 6.

Hrabelski Klemens zagubił paszport polski wydany z gm. Wróblew pow. Sieradzki 383—3

Florczak Kazimierz zagubił paszport niemiecki wydany w Łodzi oraz kwit za piasek i za ziemię wydany przez p. Stefana Czupryńskiego. 384—3

Potakowski Walenty zagubił paszport rosyjski wydany z gm. Nowosolna pow. Łódzkiego 386—2

Michniewski Franciszek zagubił kartę bezterminowego urlopu wydaną przez P. K. U. w Tomaszowie Mazowieckim. 388—1

Frank Henryk zagubił legitymację kolejową wydaną za № 7087. ze stacji Krośniewice. 387—1

Jawelec Andrzej zagubił kartę demobilizacyjną wydaną z P. K. U. w Płocku. 391—3

Zielewski Jan zagubił kartę powołania wydaną w Brzezinach 392—3

Szubert Teodor zagubił kartę powołania wydaną z P. K. U. w Łodzi. 394—3

Walczak Stefan zagubił kartę demobilizacji wydaną z P. K. U. w Łodzi 395—3

POLSKIE FABRYKI MASZYN i WAGONÓW

L. ZIELENIEWSKI

W Krakowie, Lwowie i Sanoku. Sp. Akc.

Naczelna Dyrekcja Kraków.

Rok założenia 1804

TELEFONY:
KRAKÓW: Nacz Dyr. 3123 Dyr. Handl. 2060 Fabr. Krakowska 196.
SANOK: Fabr. Sanocka 6. LWÓW: Fabr. Lwowska 782.
WARSZBWA Biuro Warszawskie 7383.

Pracowników 3000

I. FABRYKA KRAKOWSKA.

1. Budowa maszyn

Maszyny parowe suwakowe i precyzyjne wentylowe do 3000 koni,
Maszyny wiertnicze elektryczne i parowe.
Pompy. Kompresory.
Całkowite urządzenia gorzelń, rzeźni i t. d.
Walce drogowe konne, parowe i motorowe.
Karczowniki, patentowany wynalazek prof. Malsburga.
Koło zębate czołowe i stożkowe, frezowane.
Rurociągi. Transmisje.

2. Motory ropne z głowicą żarową „Lech“

3. Kotlarnia.

Kotły parowe wszelkich systemów i wielkości.
Kotły lokomobilowe dla celów wiertniczych.
Przegrzewacze pary. Podgrzewacze.
Zbiorniki na wodę, spirytus, ropę i t. d.
Aparaty oczyszczające wodę.
Wszelkie roboty kotlarskie i blaszane spawane.

4. Budowa mostów i konstrukcji żelaznych

Mosty kolejowe i drogowe wszelkich systemów.
Konstrukcje dachowe. Słupy. Budynki przemysłowe. Hale targowe. Schody żelazne.
Urządzenia transportowe. Windy. Żórawie.
Pogłębiarki łyżkowe, chwytaczowe i czerpakowe.

5. Kolejnictwo.

Kompletne stacje wodne i opałowe.
Obrotnice. Przesuwnice. Gazownie kolejowe.

6. Gazownictwo.

Kompletne gazownie dla gazu węglowego, generatorowego, olejowego i wodnego, według systemu Pintscha.

7. Rafinerje nafty,

według systemu prof. Mościckiego i według patentu d-ra Groelinga.
Urządzenia do wydobywania parafiny, krystalizatory i t. d.

8. Budowa statków.

Statki rzeczne, parowe i motorowe. Łodzie motorowe. Czółna. Pontony.
Pogłębiarki różnych rodzajów z napędem ręcznym, parowym lub motorowym.

9. Górnictwo i nafciarstwo.

Maszyny wydobywcze parowe i elektryczne.
Rygi kopalniane. Pompy kopalniane. Wieże szybowe. Klatki wydobywcze. Wózki. Lokomotywki benzynowe.

10. Odlewnia żelaza i metali.

Odlewy maszynowe i budowlane do 15 ton.
Odlewy kanalizacyjne. Armatury paleniskowe.
Ruszty. Słupy i t. d.

II. FABRYKA SANOCKA.

Budowa wagonów.

Wagony osobowe i towarowe wszelkich typów. Wagony do przewozu piwa mięsa i t. d. Cysterny do przewozu ropy, nafty. gazu, kwasów i t. d. — Wozy tramwajowe. — Wózki dla koleiek polnych, leśnych i górniczych. Jaszczyki do lokomotyw.

III. FABRYKA LWOWSKA.

1. Urządzenia gorzelni i rafinerji spirytusu.

2. Kotlarnia miedzi.

5380skdb

3. Odlewnia żelaza i metali.

Odlewy maszynowe i budowlane do 10 ton. Odlewy kanalizacyjne. Armatury paleniskowe. Ruszta. Słupy ttd.

NADESZŁO!!!

Van den Bergh'a Rotterdam-Gdańsk powszechnie znane holenderskie masło roślinne

SANELLA

— w smaku i użyciu jak —

Najlepsze masło naturalne

—— **Wszędzie do nabycia.** ——

5369ds8

Skład fabryczny: Łódzki Związek Handlowy, Łódź Zachodnia 68, telefon 15-60.

Drobne ogłoszenia

Kupno i sprzedaż:

AA Meble sypialne, stołowe szafy, łóżka, stoły, krzesła, otomany, kozetki, krzesła, wiedeńskie oraz inne sprzedaje Przeździecki Piotrkowska 108 6262—0

A!A! Stołowy pokój, szafy, białe łóżka, szafki nocne, bieliźniarka, krzesła, otomanę, leżankę, biurko, etażerkę, sprzedam Piotrkowska 261-4 front. 249—4

Sklep spożywczy sprzedam tanio z powodu wyjazdu Brzezińska 69. 289—3

Sprzedam domek w pobliżu Łodzi, kupię plac w okolicy Nowo-Zarzewskiej. Wiadomość Grabowa 32 Kucharski. 310—1

Sklep rzeźniczy i warsztat z całem urządzeniem oraz pokój i kuchnię sprzedam z powodu wyjazdu. Oferty do Rozwoju pod „Sklep rzeźniczy" 299—1

Maszyna nowa do sprzedania I. Windkopf Piotrkowska 142 w sklepie. 336—2

Kupię domek (część) lub plac i rower mocnej budowy. Kilińskiego 77—2 330—1

Do sprzedania sklep z powodu wyjazdu lokale odpowiednie Śląska 18 Chojny. 329—1

2 wieprzaki sprzedam zaraz. Drewnowska 101. 325—4

Kupię sklep spożywczy z mieszkaniem. Oferty do Rozwoju pod „Sklep" 362—2

Skrzypce stare koncertowe do sprzedania Kilińskiego 130 Zakład fotograficzny 360—1

Żelazne łóżko niezniszczone z materacem sprzedam Rybna 13 m. 5. 341—1

Piekarnia w pełnym biegu do odstąpienia zaraz z powodu spółki wiadomość Brzezińska 68 Krusz. 366—2

Niezamożnemu sprzedam tanio parę łóżek używanych ulica Składowa 21 Grobelny. 368—1

Telefon kupię, oferty z ceną do Rozwoju pod „Telefon". 352—5

Kupię używaną encyklopedję. Olgebranda. Zgłoszenia Targowa 27 ofic. II piętro m 47. 341—2

Sklep spożywczy z mieszkaniem do sprzedania ceną przystępna byle zaraz ul. Rawska 10 dojazd tramwajem № 4 przy Senatorskiej. 328—1

Sprzedam magiel wiad. Dąbrowska 22. 367—2

Pianino zagraniczne sprzedam nie drogo byle zaraz Zgierska 11 m. 8. 353—1

Do sprzedania warsztat stolarski i wózek Suwalska № 19. 373—2

Sprzedam młodą sukę (rasy wilczej). 6-go Sierpnia 14, pralnia. 389—3

Sanie nadające się do bryczki lub wozu lekkiego, sanie ciężarowe sprzedam. Kilińskiego 28. 390—3

Salonowy orkiestrjon do sprzedania, nadający się do restauracji. Rajtera 13, Bałuty Joachimiak. 396—1

Kupię sklep spożywczy z mieszkaniem 1 — 2 pokoj. z kuchnia w centrum miasta. Wiadomość: Dzielna 24, Muszyński. 405—2

Sprzedam otomanę gobelinową. Ul. 6-go Sierpnia № 46 w pralni. 406—2

Sprzedam rower z wolnem kołem, mało używany. Sienkiewicza № 31, m. 1. 399—2

Bilard kręglowy do sprzedania i sklep spożywczy Wiadomość: Anny 31, piwiarnia. 381—2

Sprzedam sklep spożywczy. Oferty pod „Sprzedam" 374 3

Różne:

Akuszerka Pipikowa przyjmuje panie miejscowe i przyjezdne. Piotrkowska 132—14 114—6

Nauczycielka poszukuje pokoju umeblowanego lub bez umeblowania. Wiadomość proszę nadsyłać do Adm. "Rozwój" pod „Pokój" 286—5

Przybłąkał się pies jasno—żółty № 3923 za zwrotem kosztów można odebrać Targowa 6. 355—1

Zamienię jeden frontowy pokój z dopłatą na pokój z kuchnią albo dwa. Oferty do Rozwoju pod „Zamiana" 346—2

Zaginęła młoda koza czarna na brzuchu bura odprowadzić Ludwiki 41 Matczak. 342—1

Wyz erżawie skład węgla i drzewa wraz z mieszkaniem przy stacji w Strykowie Probek 350—1

Masażystka dyplomowana leczy reumatyzm, newralgję; bóle głowy. Gimnastyka lecznicza dla panienek. Kosmetyczny masarz twarzy. Kilińskiego 77-2. 323—1

Potrzebna zdolna panna do sukien. Wólczańska 29 m 1. w oficynie 322—1

Potrzebny uczeń do zakładu fryzjerskiego Przędzalniana 95. 357—2

Terminatorzy, którzy nie ukończyli praktykę ślusarską, a pragną ukończyć, mogą się zgłosić do ślusarni. Łąkowa 22. 327—1

SKRZYPCE kupię. Oferty z ceną składać do Rozwoju pod „Skrzypce" 335—5

Potrzebna dziewczyna do posługi domowej Fabryczna 2. m 77 334—2

Wypożyczającemu od 1—2 mil jonów, dam pokój umeblowany w śródmieściu. Oferty do Rozwoju pod „Śródmieście" 311—1

PRZEPASKI podpinki, szpilki, grzebienia do włosów, krawaty, Wyrabia ei naprawia Edmund Kadyński Nawrot 20. 3468—13

STUDENT udziela matematyki, łaciny, fizyki, języków Kilińskiego 86—3 (drugabrama) 305—1

MŁODA inteligentna panienka, pisząca na maszynie, poszukuje posady jako ekspedjentka lub t. p. Włada polskim i niemieckim w słowie i piśmie. Oferty pod „Ekspedjentka". 42—1

Kowalskiej Stefanji skradziono w pociągu dowód osobisty wyd. z gm. Molsborzyce pow. Janowskiego ziemi Lubelskiej oraz 63 tys mkp. 314—1

Potrzebne panienki od zaraz do szydełkowych robót. Zgłaszać się do Boczków przy ul. Przędzalnianej 90. 315—1

Potrzebna ekspedjentka i buchalterka z praktyką do składu wędlin. Brzezińska 36. 375—2

Potrzebna młoda panienka do sklepu. Przędzalniana 85, handel win. 377—2

POKÓJ — lub umeblowany z osobnem wejściem poszukuje młode małżeństwo. Oferty „S. S." do biura „Promień", Piotrkowska 81. 385—3

Krawcowa, znająca doskonale krój i szycie sukien, potrzebna do domu prywatnego. Benedykta 41, m. 2. 393—1

Potrzebni dwaj chłopcy i jedna dziewczynka do fabryki pasty do obuwia. Targowa 55, Zawadzki. 401—1

Młody handlowiec branży kolonjalno-winnej z 6-cio klasowem wykształceniem poszukuje posady. Oferty pod „Z. O." do adm. nin. pisma. 404—7

TECHNIK — Mechanik z kilkoletnią praktyka biurową i warsztatową, dobry organizator, ostatnio kierownik techniczny zakładów mechanicznych poszukuje posady. Oferty pod „Z Z." 402—2

Udzielam lekcji w zakresie 6-ciu klas. 6-go Sierpnia 14 pralnia. 389—2

Zagubione dokumenty

Józefa Antczak zagubiła paszport polski wydany w Łodzi. 306—1

Witczak Mieczysław zagubił kartę powołania roczn. 1897 wydaną w Sieradzu. 309—1

Wojciechowski Władysław zagubił kartę bezterminowego urlopu wydaną w Płocku. 368—1

Wojciech Stajnt zagubił kartę powołania wydaną w P. K. U. w Skierniewicach. 370—2

Wojciech Gozdzikowski zagubił dokument wojskowy wydany w P. K. U. w Koninie. 371—2

Skradziono kartę zwolnienia wydaną przez Bataljon Strz. Podchalańskich w Bochni na imię Jana Chmiela 416 d3

Zajączkowski Józef zagubił paszport polski wydany w Kutnie. 338—2

Lewy Stefan zagubił kartę bezterminowego urlopu wydaną z 28 p. Strz. Kan. 359—2

Henryk Edward Dymkowski zagubił dowód osobisty wydany w Łodzi. 363—2

Izrael Oskar zagubił kartę powołania, wydaną z D. O. G. Łódź oraz książeczkę legitymacyjną wydaną z magistratu m. Łodzi 345—2

Sikała Jan zagubił paszport wydany z gminy Szadek, kartę zwolnienia z wojska oraz legitymację na rower. 333—2

Bereszka Feliks zagubił kartę zwolnienia z wojska, wydaną z P. K. U. Radomsk. 337—2

Czajkowska Bronisława zagubiła tymczasowy dowód osobisty, wydany w Bużyninie. 351—1

Barczak Józef zagubił kartę bezterminowego urlopu wydaną w Łodzi. 343—2

Musiał Antoni zagubił kartę bezterminowego urlopu, wydaną w P. K. U. w Łodzi. 347—2

Goździecki Leon zagubił bilet wojskowy — Langwer rosyjski — wydany w powiecie Brzezińskim. 351—2

Leon Kolasa zagubił paszport niemiecki wydany w Pabjanicach oraz kartę bezterminowego urlopu, wydaną w Łodzi w P. K. U. 356—2

Kosecki Stefan zagubił paszport rosyjski, wydany z gm. Łutomiersk pow. Łaskiego oraz kartę powołania, wydaną z P. K. U. w Łodzi. 349—2

Krawczyk Stefan zagubił kartę powołania wydaną z P. K. U. w Łodzi 398—3

Wodasówna Marja zagubiła kartę tymczasowego pobytu wydaną z Komisarjatu Rządu w Łodzi i Certyfikat wydany z gm. Leksandrowej pow. Bochnia. 400—3

Kiełbasa Jan Szymon zagubił książkę wojskową zupełnego zwolnienia wydaną w Gostyninie. 403—3

Marciniak Antoni zagubił kartę rejestracyjną wydaną w Łodzi № 13-54. 407—3

Kosicki Stefan zagubił paszport rosyjski wydany z gminy Lutomiersk pow. Łaskiego oraz kartę powołania wydaną w P. K. U. Łódz. 348—3

Cena ogłoszeń przed tekstem i w tekście 600 mk., za tekstem 450 mk., zwyczajne 200 mk., wśród drobnych 300 mk., nekrologi 350 mk., komunikaty 400 mk. za wiersz nonparelowy lub jego miejsce, Drobne ogłoszenie bezterminowe 40 mk. za wyraz, duże litery 300 mk., dla poszukujących pracy 30 mk., najmniejsze ogłoszenie 400 mk. Ogłoszenia zamiejscowe 50 proc. [illegible] 100 proc. drożej. Stronica przed tekstem dla ogłoszeń podzielona na 3 łamy, za tekstem 5 łamów. [illegible] Redakcja za bezpłatne. Ogłoszenia przyjm. od godz. 6-ej, po 6-ej dolicza się 50 proc. Za nieterminowe wychodzenie ogłoszeń administracja nie odpowiada. Każda nowa podwyżka obowiązuje [illegible] zmiany [illegible] ogłoszenia „Rozwój" można zamawiać w Zgierzu u p. Lacha, w Pabjanicach u p. Zatorskiego [illegible]

Red. odpowiedzialny Alojzy Kuzio — Wydawca inż. T. Czajewski. — [illegible]